

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság
Bf.I.52/2024/7.

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, a 2024. június 25. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t:

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen indult büntető ügyben a Veszprémi Törvényszék 2024. március 21. napján kihirdetett 17.B.77/2023/48/I. számú ítéletét helybenhagyja.

Indokolás

[1] A Veszprémi Törvényszék 2024. március 21. napján kihirdetett 17.B.77/2023/48/I. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés bűntettének kísérletében (Btk. 160. § (1) bekezdés) és önbíráskodás bűntettének kísérletében (Btk. 368. § (1) bekezdés). Ezért őt halmazati büntetésül 10 év szabadságvesztés büntetésre, mellékbüntetésül 10 év közügyek gyakorlásától eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg. Rendelkezett arról, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A kiszabott szabadságvesztés büntetésbe a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt beszámítani rendelte, rendelkezett továbbá az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az ügyész a vádlott terhére, súlyosítás érdekében jelentett be fellebbezést, míg a vádlott és védője az emberölés bűntettének kísérlete vonatkozásában felmentés, a vagyon elleni bűncselekmény tekintetében megalapozatlanság és enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést.

[3] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.93/2024/1-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést – a közügyektől eltiltásra vonatkozó részét kivéve – fenntartotta, míg a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Rámutatott, hogy a felülbírálat terjedelme teljes körű. Álláspontja szerint a törvényszék a felvett bizonyítás teljes körű, részletes, iratellenes megállapítást nem tartalmazó mérlegelő tevékenysége eredményeként megalapozott tényállást állapított meg. Indokolási kötelezettségét maradéktalanul teljesítette, részletesen ismertetve a vádlott, valamint a tanúk nyomozati és bírósági szakban tett vallomásait, azok változásait, s azokat egyenként és a többi bizonyítékkal összevetve adta indokát a tényállás megállapításához vezető gondolati folyamatnak. A tényállás alapján a vádlott bűnösségére vont következtetés helytálló, a cselekmény minősítése törvényes.

[4] Indokát adta a bizonyítási indítvány elutasításának, és részletesen fejtette ki, hogy a védelem által hivatkozott jogos védelmi helyzet miért nem volt megállapítható a vádlott oldalán, de a menthető felindulás, vagy az erős felindulásban elkövetett emberölés büntette kritériumai sem.

[5] Kifejtette azonban, hogy a vádlott előéleti adatait a hivatkozott két alapítéletben elbírált bűncselekmények elkövetési idejével, valamint azzal szükséges kiegészíteni, hogy a vádlottat a Veszprémi Járásbíróság ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége miatt 2020. augusztus 11. napján jogerős 16.Bpk.915/2020/2. számú végzésével pénzbüntetésre ítélte. Ezen adatok alapján rögzíthető, hogy a vádlottat két alkalommal vonták felelősségre testi épség ellen elkövetett bűncselekmények miatt, a jelen eljárás tárgyát képező

cselekményeit a 2. szám alatt hivatkozott ítéletben elbírált bűncselekmény miatt folyamatban lévő büntető eljárás hatálya alatt követte el. Így a bűnösségi körülmények kiegészítése és megfelelő nyomatékkkal történő értékelése mellett a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés súlyosbítása indokolt.

[6] Minderre figyelemmel indítványozta, hogy az ítéltábla a Be. 599. § (1) bekezdése alapján a bejelentett fellebbezéseket nyilvános ülésen bírálja el, az elsőfokú ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, s a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát súlyosbítsa, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[7] A védő a fellebbezésének indokolásában kifejtette, hogy a vádlott az eljárás során jogos védelmi helyzetre hivatkozott. Ezzel kapcsolatban a Veszprémi Törvényszék tényyszerűen és megalapozottan állapította meg, hogy sértett² és sértett¹ a jogtalanság talaján állva cselekedtek, amikor tanúl tudta és beleegyezése nélkül hivatlanul behatoltak az ingatlanra, majd miután sértett¹ berúgta a teraszajtót, tanúl felszólítására onnan nem távoztak. A törvényszék ítéletében megállapította, hogy a cselekmény időpontjában sértett¹ sértett fellépése indulatos, ittaságánál fogva (is) felindult állapotban volt. Az ítélet megállapítása szerint azonban a jogtalan támadás csupán abban nyilvánult meg a sértetti oldalról, hogy sértett¹ berúgta a teraszajtót.

[8] Ezzel szemben a lefolytatott bizonyítás alapján tényyszerűen állapítható meg, hogy egyrészt a teraszajtó a berúgás következtében kiszakadt, amely jelzi a berúgás erejét, és nagy csattanással ledőlt, másrészt sértett¹ ittasan felindult állapotban kiabált és fenyegetően lépett fel tanúl felé. Ebben a sértett¹ által megvalósuló fenyegető helyzetben nyomban az ajtó berúgását követően jött ki a vádlott a fürdőszobából, tehát igen rövid időn belül, és került érintkezésbe sértett¹ sértettel. Ekként a törvényszék megalapozottan állapította meg ítéletében, hogy tanúl fenyegetett helyzetben érezhette magát, ugyanakkor helytelenül következtetett arra, hogy a vádlott a fürdőszobából kilépve úgy értékelte a helyzetet, hogy támadástól nem kell tartania, mert a jogtalan támadás sértett¹ részéről csupán a teraszajtó berúgásával merült ki. Terhelt¹ fellépését ugyanis értelemszerűen a jogtalan támadás elhárításának szükségessége indokolta, a sértett¹ részéről megvalósult jogtalan támadás egyértelműen személy ellen irányult, tekintettel arra, hogy agresszív fellépése során indulatosan követelte a vádlott jelenlétét.

[9] Részletesen elemezte tanúl vallomásait, melyekből álláspontja szerint az állapítható meg, hogy a szóban forgó ingatlanra tanúl hozzájárulása, beleegyezése nélkül illetéktelenül három személy jött be, ketten, sértett¹ és sértett² a ház teraszán tartózkodtak, míg a harmadik személy, tanú³ az udvaron belül a kaput támasztotta. Mindezekre tekintettel pedig a Btk. 22. § (2) bekezdés a) pont ad) alpontjában foglaltak megállapíthatóak, védenca jogos védelemi helyzetben cselekedett, így emberölés kísérlete miatt nem büntethető. Ennek kapcsán, a sértettet ért késszúrásst illetően bemutatta Terhelt¹ vádlott, sértett¹ sértett, továbbá tanúl és sértett² tanúk vallomásait is, és arra az álláspontra helyezkedett, hogy teljes mértékben megalapozatlan a törvényszék azon megállapítása, amely szerint a vádlottat a megtorlás célzata vezérelte, amikor megszurta a sértettet.

[10] Az önbíráskodás büntetnének kísérlete vonatkozásában kifejtette, hogy a 2022. július 25. napján 16 óra 58 perckor a vádlott által a sértett részére megküldött sms üzenet a tartalma szerint pro forma fenyegetésnek tekinthető, azonban a vádlott és a sértett között kialakult konfliktus korábbi megnyilvánulásai alapján, a mindkét fél részéről megnyilvánuló, meglehetősen durva hangnemű kijelentések sorába illeszkedik ez az sms is, erre tekintettel azt önmagában kiragadva és értékelni álláspontja szerint alapvetően megkérdőjelezi a cselekmény társadalomra való veszélyességét.

[11] A vádlott a fellebbezésének indokolásában ismételtén kifejtette a 2022. július 25. napján történteket, és arra hivatkozott, hogy jogos védelmi helyzetben cselekedett, míg az

önbíráskodás kísérlete kapcsán elismerte, hogy valóban küldött egy fenyegetésként is felfogható szöveget sértett²nek, azonban ugyanebben az üzenetben arról is írt, hogy ő a konfliktushelyzetet civilizált módon kívánja megoldani. Nem állt szándékában sértett²t bántalmazni, nem is tett ezirányban lépéseket, ő azonban harmadmagával rájuk támadt.

[12] Az ítéltábla nyilvános ülésén a fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratában foglaltakat fenntartotta, és a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés súlyosítását indítványozta, míg a védő a fellebbezésében kifejtett érvek mentén a vádlott felmentését kérte.

[13] A fellebbezések irányára tekintettel az ítéltábla a törvényszék ítéletét a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljeskörűen bírálta felül a Be. 599. § szerinti nyilvános ülésen, melynek keretében vizsgálta az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását.

[14] Az eljárási szabályok vizsgálata körében az ítéltábla azt állapította meg, hogy nem történt olyan eljárási szabálysértés, amely az ítélet érdemi felülbírálatát gátolná. Az eljárása során a törvényszék abszolút eljárási szabálysértést nem követett el, és olyan - az eljárás lefolytatására, illetőleg a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, illetőleg a büntetés kiszabására lényegesen kiható, a vádemelés után a bizonyítás törvényességét, az eljárásban részt vevő személyek törvényes jogainak gyakorlását sértő, vagy korlátozó – relatív eljárási szabályszegést sem észlelt az ítéltábla, amely másodfokon akadálya lett volna az érdemi felülbírálatnak, vagy amely az elsőfokú ítéletet eljárási szempontból felülbírálatra alkalmatlanná tenné.

[15] A vád előterjesztése után az előkészítő ülést határidőben kitűzte, melyen a vádlott nem tett beismerő nyilatkozatot, nem mondott le a tárgyaláshoz való jogáról. Ennélfogva a bíróság tárgyalásra tűzte az ügyet. A tárgyaláson kihallgatta a vádlottat, valamint tanú¹, tanú³, sértett¹ és tanú² tanúkat, a vallomásiak közötti ellentmondásokat szembesítéssel kísérte meg feloldani, meghallgatta az igazságügyi orvosszakértőt, továbbá ismertette a releváns okirati bizonyítékokat is, ekként az ügy ténybeli és jogi megítélését megalapozó bizonyítékokat feltárta.

[16] A törvényszék ítéletének indokolásában részletesen bemutatta a vádlotti vallomásokat, nyilatkozatokat, valamint a tanúk vallomásait, és helytállóan állapította meg, hogy azok sem önmagukkal, sem egymással nem állnak összhangban. Emiatt az elsőfokú bíróság ezeket az ellentmondó személyi bizonyítékokat mozzanatról mozzanatra igyekezett értékelni és levonni abból a megfelelő következtetéseket. Ezen bizonyítékértékelő tevékenysége során az a logikailag helyes rendező elv vezette, hogy amely részletet illetően az egyes nyilatkozatok azonosak voltak, egymást erősítették, vagy objektív bizonyíték, így a helyszíni szemle adatai alátámasztották, úgy azokat elfogadta, míg az azoktól merőben eltérő vallomásokat, akár vádlotti, akár tanúk által tett nyilatkozatokat elvetette. Ilyen módon a tényállás megállapítása körében a bizonyítékokat egyenként és összességében is értékelte, magas színvonalú, példaértékű bizonyítékelemző tevékenységet végzett. Az indokolásból egyértelműen nyomon követhető, hogy a tényállást milyen bizonyítékok alapján állapította meg, azok értékelése kapcsán téves következtetés, logikátlan gondolatmenet, helytelen levezetés, iratellenes megállapítás nem lelhető fel.

[17] Minderre figyelemmel az ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenysége törvényesen beszerzett bizonyítékokon alapult, a törvényszék a bizonyítékok értékelésének menetéről, a rendelkezésre álló bizonyítékok elfogadásának, illetve elvetésének okairól, logikájáról megfelelően számot adott. A bizonyítékértékelő tevékenysége logikai hibáktól mentes, nem tartalmaz téves következtetéseket, megállapításokat, az ezt vitató

védelmi fellebbezések az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelését támadják, ezen bizonyítékok átértékelését, annak felülmérlegelését célozzák, amelyre azonban a másodfokú eljárásban lehetőség nincs.

[18] Az eljárási és logikai hibáktól mentesen mérlegeléssel megállapított tényállás a Be. 592. § (1) bekezdés a) és b), valamint (2) bekezdés a)-d) pontjaiban írt megalapozatlansági hibáktól, hiányosságoktól mentes, csak kis mértékben szorul pontosításra, melyet a másodfokú bíróság az iratok tartalma alapján a fellebbviteli főügyészség indítványára is figyelemmel a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja értelmében annyiban egészít ki, hogy

- a [3] bekezdésben írt határozattal elbírált bűncselekmény elkövetési ideje 2018. július 3.
- a [4] bekezdésben írt elsőfokú ítélet a Veszprémi Törvényszék 1.Bf.201/2023/6. számú határozatával 2023. június 20. napján emelkedett jogerőre, az abban elbírált testi sértés büntette és ittas járművezetés vétsége elkövetési ideje 2021. december 21. A vádlott ezen büntetőeljárás hatálya alatt követte el a jelen eljárásban elbíralt bűncselekményeket.
- a Veszprémi Járásbíróság 2020. augusztus 11. napján jogerős 16.Bpk.915/2020/2. számú végzésével ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége miatt 150.000 Ft pénzbüntetésre és 1 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. Az elkövetési idő 2020. május 15.

[19] A fentiek szerint történt pontosítással az ítéleti tényállás immár teljes mértékben megalapozottá vált, amely mentes a Be. 593. §-ban írt hiányosságoktól. A tényállás a bizonyítás anyagának megfelelő, ilyen módon az ítéltábla a Be. 593. § (3) bekezdése szerint a pontosított tényállás alapján bírálta felül az elsőfokú ítéletet, az a másodfokú eljárásban is irányadó volt, mely tényállás azonos bizonyítékok mellett a fellebbezési eljárásban - a felülmérlegelési tilalom folytán - nem támadható és írható felül; így a vádlott felmentésére irányuló fellebbezés, mivel az a bizonyítékok újraértékelésével járt volna, nem vezethetett eredményre.

[20] Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból okszerű következtetést vont le a vádlott bűnösségére és a terhére megállapított bűncselekményeket is törvényesen minősítette, a jogi indokolása is teljesszerű.

[21] A 3/2013. BJE határozat iránymutatásának megfelelően, az alanyi és tárgyi oldal vizsgálatát követően az adott tényállás mellett megállapítható, hogy helytállóan jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a vádlottat az élet kioltására irányuló szándék vezette az élet elleni cselekménye elkövetése során. A tárgyi tényezőket értékelve azt lehet rögzíteni, hogy a vádlott élet kioltására alkalmas, éllel, hegyvel bíró eszközzel, egy késsel támadt a sértettre, amellyel a célzott, az élethez elengedhetetlenül szükséges képleteket tartalmazó testtájékokon, a bal mellkasfélen - annak anatómiai sajátosságai alapján – életveszélyes sérülést okozott, a halálos eredmény az időben érkező orvosi segítségnek köszönhetően maradt el. Az alanyi tényezők köréből kiemelendő, hogy a vádlott személyiségétől nem áll távol az erőszakos, testi épség elleni bűncselekmények elkövetése, amint arra a törvényszék is rámutatott az igazságügyi szakértői vélemény szerint személyiségét gyenge frusztráció tűrés, lobbanékonyság jellemzi, jelen ügyben is indulati állapotban cselekedett. Mindezek alapján pedig az a következtetés vonható le, hogy a vádlott szándéka az élet kioltására irányult, tudata átfogta magatartása lehetséges következményét, azt, hogy cselekménye a sértett halálát is okozhatja, és abba belenyugodva cselekedett.

[22] A törvényszék részletesen foglalkozott a vádlott védekezésével, azzal, hogy jogos védelmi helyzetben cselekedett; az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos megállapításaival, következtetéseivel az ítéltábla mindenben egyetértett. A vádlott volt az, aki fenyegető tartalmú sms üzenetet küldött sértett2 sértettnek, aki ekkor több társával együtt felkereste a vádlottat a helyzet tisztázása érdekében. Az valóban nem zárható ki, hogy ilyen szituációban személy elleni erőszakos, életet, testi épséget, egészséget veszélyeztető cselekményekig

eszkálálódjanak az események, ilyen helyzet azonban még messze nem alakult ki, sértett1 sértett - kétségtelenül jogtalanul - mindössze dolog elleni erőszakot alkalmazott, mire a vádlott dulakodni kezdett vele, - vagyis ő is a jogtalanság talajára lépett - majd megszúrta. Ily módon pedig nem hivatkozhat jogos védelemre az, aki maga is a jogtalanság talaján áll. Az adott tényállás mellett pedig – amint arra a törvényszék is kitért az indokolásában – az ún. szituációs jogos védelmi helyzet, illetve az emberölés privilegizált esetének a megállapítása fel sem merülhet.

[23] A büntetés kiszabása során az enyhítő és súlyosító körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen vette számba, és azokat a súlyuknak is megfelelően értékelte.

[24] A büntetés célja a Btk. 79. § értelmében a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. A joghátrány meghatározása során azonban a büntetés ezen generális és speciális céljai mellett figyelemmel kell lenni a büntetéskiszabás egyéb szempontjaira is, így a bűncselekmény konkrét tárgyi súlyára, az elkövető társadalomra veszélyességére, a fokozatosság elvére és a tettarányos büntetéskiszabás követelményére is.

[25] A feltárt bűnösségi körülmények körében kiemelendő, hogy a vádlott többszörösen büntetett előéletű, részben ugyanilyen, testi épség elleni bűncselekmények miatt, továbbá ugyancsak testi épség elleni bűncselekmény miatt folyamatban lévő büntetőeljárás hatálya alatt követte el a jelen eljárásban elbírált élet elleni, illetve vagyon elleni erőszakos bűncselekményeket. Mindez pedig egyrészt a vádlott fokozottabb társadalomra veszélyességére utal, másrészt pedig arra, hogy a vele szemben korábban kiszabott büntetések nyilvánvalóan nem érték el a céljukat. Emiatt a vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítése fel sem merülhet. Ugyanakkor az ítéltábla álláspontja szerint arra a nyomatékos enyhítő körülményre tekintettel, hogy az élet elleni cselekmény - bár kétségkívül közeli és befejezett, de - kísérleti szakban maradt, a közép mérték közelében meghatározott tartamú szabadságvesztés súlyosítása sem indokolható, ettől súlyosabb joghátrány kiszabásával a büntetés megtorló jellege kerülne előtérbe, ami törvénysértő.

[26] A közügyektől eltiltás alkalmazása és időtartama törvényes volt, mint ahogy az egyszerűsített felülvizsgálat tárgykörébe tartozó egyéb rendelkezések is, ezért azokat az ítéltábla nem érintette.

[27] Mindezek alapján a Győri Ítéltábla a Veszprémi Törvényszék 2024. március 21. napján kihirdetett 17.B.77/2023/48/I. számú ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta, határozatát a 605. § (4) bekezdése értelmében röviden indokolta.

Győr, 2024. június 25.

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára s.k.	dr. Élő András s.k.	Szalai dr. Joánovits Krisztina s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

Záradék:

Ezzel a végzéssel a Veszprémi Törvényszék 2024. március 21. napján kihirdetett 17.B.77/2023/48/I. számú ítélete a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2024. június 25.

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára s.k.

Győri Ítéltábla
I.Bf.52/2024/7..
a tanács elnöke